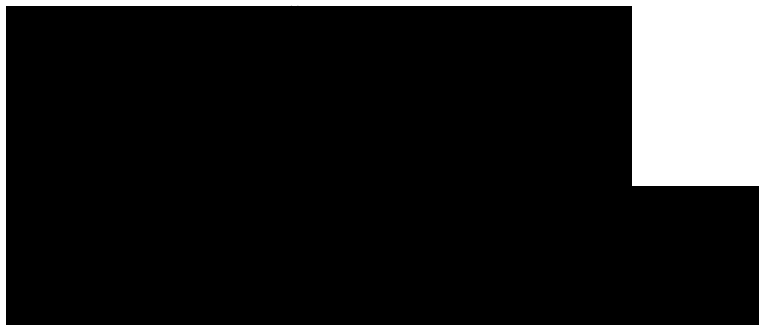

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Martyiny Kasíkové a soudců JUDr. Václava Nekoly a JUDr. Evy Kratzerové ve věci

oprávněně:

proti
povinně:

o návrhu povinné na zastavení exekuce ze dne 9. 11. 2018

o odvolání oprávněné a soudního exekutora Mgr. Jana Pekárka, Exekutorský úřad Praha 10, proti usnesení Okresního soudu v Nymburce ze dne 4. 4. 2019, č. j. 23 EXE 6845/2012-59

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně se ve výroku 111. mění tak, že oprávněná je povinna zaplatit soudnímu exekutorovi Mgr. Janu Pekárkovi, Exekutorský úřad Praha 10 na náhradě nákladů exekuce částku 7 865 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení; jinak se usnesení **potvrzuje**.
- II. Oprávněná je povinna zaplatit povinné na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 450 Kč, k rukám advokátky JUDr. Elišky Vrané, do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Okresní soud v Nymburce (dále jen „soud prvního stupně“), usnesením ze dne 4. 4. 2019, č. j. 23 EXE 6845/2012-59 zastavil exekuci nařízenou na majetek povinné usnesením Okresního soudu v Nymburce ze dne 9. 11. 2012, č. j. 23 EXE 6845/2012-14 (výrok 1.), dále rozhodl, že povinné se náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok 11.) a že soudnímu exekutorovi Mgr. Janu Pekárkovi, Exekutorský úřad Praha 10, sídlem U Stanice 11/4, 132 00 Praha 6 (dále jen „soudní exekutor“), se náhrada nákladů řízení proti oprávněné nepřiznává (výrok 111.).
2. Soud prvního stupně odůvodnil své rozhodnutí tím, že v daném případě sice povinná nesplnila povinnost k zaplacení pokuty ve výši 500 Kč, jak jí to ukládalo vykonatelné správní rozhodnutí, nicméně není na místě domoci se jejího splnění cestou soudní exekuce. Ustanovení § 175 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., v platném znění (dále jen „daňový řád“) dává oprávněné více možností, jak se svého práva domáhat, volba mezi jednotlivými způsoby však není - s ohledem na postavení oprávněné - zcela na její libovůli; oprávněná byla povinna zvolit takový způsob, který ve svém důsledku nejméně zatíží povinnou, což neučinila. Vymáháním pohledávky prostřednictvím soudního exekutora došlo k neúměrnému zatížení povinné placením nákladů této exekuce (oproti nákladům daňové exekuce). Vedená exekuce je tak nepřipustná, neměla být vůbec vedena, proto ji soud podle § 268 odst. 1 písm. h) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o.s.ř.“), ve spojení s § 52 odst. 1 a § 55 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (dále jen „exekuční řád“) zastavil.

Shodu s prvopisem potvrzuje Ladislava Vlčková

3. Proti tomuto usnesení podala včas odvolání oprávněná a uvedla, že exekuční řízení, bylo zahájeno dle platných právních předpisů i dle tehdejší ustálené judikatury. Zastavením exekuce dochází k paradoxní situaci, kdy exekuční soud v podstatě vytýká sám sobě, že k nařízení exekuce vůbec došlo, ačkoliv skutečnosti, pro něž exekuce byla nařízena, zůstávají nezměněny. S tímto závěrem nemůže oprávněná souhlasit a považuje jej za porušení principu právní jistoty. Oprávněná tak nesouhlasí s argumentací exekučního soudu, neboť dle jejího názoru měl zvolit postup naznačený Ústavním soudem CR ve věci sp. zn. 1. ÚS 1422/18 a návrh na zastavení exekuce zamítnout. Oprávněná nemohla nijak ovlivnit, že usnesení o nařízení exekuce bylo soudním exekutorem domčeno povinné až v roce 2016, a proto usnesení o nařízení exekuce nabylo právní moci dne až dne 21. 6. 2016, a jen proto se projednávaná věc liší od věci projednané Ústavním soudem. Navrhla, aby odvolací soud usnesení změnil tak, že se návrh povinné na zastavení exekuce zamítá s tím, že o nákladech řízení rozhodne soudní exekutor.
4. Proti výroku 111. usnesení podal odvolání též soudní exekutor, který uvedl, že k zastavení exekuce došlo v důsledku vadného postupu oprávněné, která vůbec neměla při vymáhání předmětné pohledávky volit cestu soudní exekuce a je to ona, kdo by měl platit náklady řízení povinné i náklady soudního exekutora. Jelikož exekuce byla nařízena oprávněně, má soudní exekutor právo na náhradu nákladů exekuce. Odkázal na judikaturu Ústavního soudu (sp. zn. 11. ÚS 372/04 a sp. zn. 1. ÚS 290/05). Navrhla, aby odvolací soud výrok 111. napadeného usnesení tak, že oprávněná je povinna uhradit pověřenému soudnímu exekutorovi Mgr. Janu Pekárkovi, Exekutorský úřad Praha 10, náhradu nákladů exekuce ve výši 7 865 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.
5. Povinná k odvolání uvedla, že oprávněnou zvolená forma výkonu rozhodnutí zjevně nepřiměřeně zasahuje do majetkových práv povinné, neboť v případě, kdyby oprávněná již v době podání exekučního návrhu postupovala v souladu se zákonem [a zvolila formou daňové exekuce, činily by náklady na vymáhání pohledávky ve výši 500 Kč pouhých 500 Kč, a nikoliv soudním exekutorem nyní požadovaných 7865 Kč. Navrhla proto, aby odvolací soud napadené usnesení potvrdil a přiznal povinné náhradu nákladů odvolacího řízení.
6. Krajský soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal odvoláním napadené usnesení soudu prvního stupně podle § 212 a § 212a odst. 1, 3 a 5 o.s.ř., za použití § 52 odst. 1 exekučního řádu, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 254 odst. 8 o.s.ř., za použití § 52 odst. 1 exekučního řádu), když neshledal důvod pro nařízení jednání, neboť byla zvažována pouze otázka právního posouzení a dospěl k následujícím závěrům.
7. Z obsahu předloženého exekučního soudního spisu sp. zn. 23 EXE 6845/2012 a ze spisu soudního exekutora sp. zn. 061 EX 7170/12 odvolací soud zjistil, že vdané věci je na základě návrhu oprávněné podaného dne 12. 10. 2012 prováděna exekuce soudním exekutorem Mgr. Janem Pekárkem, Exekutorský úřad Praha 10, pro pohledávku ve výši 500 Kč (pokuta) podle exekučního titulu, kterým je rozhodnutí o uložení pokuty v blokovém řízení, a to bloku na pokutu na místě nezaplacenou ze dne 16. 5. 2012, série OA/2007 č. A 0787776, dle něž se povinná dopustila přestupku podle § 125c zákona č. 361/2000 Sb. zákona o silničním provozu. Rozhodnutí v blokovém řízení vydal strážník Obecní policie obce Eloroměřice. Na exekučním titulu je vyznačena doložka jeho vykonatelnosti. Tímto exekučním titulem byla povinné uložena pokuta ve výši 500 Kč za přestupek parkování na zákazu zastavení. Usnesením Okresního soudu v Nymburce ze dne ze dne 9. 11. 2012, č. j. 23 EXE 6845/2012-14, byla podle tohoto exekučního titulu nařízena exekuce a jejím provedením byl pověřen soudní exekutor. Ze spisu soudního exekutora se rovněž podává, že soudní exekutor opakovaně provedl ve věci lustraci údajů povinné v centrální evidenci obyvatel, zjišťoval existenci majetku povinné v katastru nemovitostí a také existenci jejích účtů či vkladních knížek u bankovních ústavů. Dne 7. 3. 2018, č. j. 061 EX 7170/12-34 vydal soudní exekutor exekuční příkaz k provedení exekuce srážkami ze mzdy a jiných příjmů, které povinná pobírala od

zaměstnavatele - Věra Niederlová, se sídlem Na Pankráci 999/40, Praha-Nusle, IČO: 41868285. Pracovní poměr byl ukončen ke dni 31. 7. 2018 a exekuce pokračovala na základě usnesení soudního exekutora ze dne 30. 10. 2018, č. j. 061 EX 7170/12-41 u zaměstnavatele OPTIMALTRANNIS s.r.o., se sídlem Nový Malín č.p. 578, Nový Malín, IČO: 01400100. Vymáhány však byly pohledávky s lepším pořadím (ke dni 23. 11. 2018 to bylo 6 pohledávek v celkové výši 99 863,51 Kč).

8. Podáním ze dne 9. 11. 2018 povinná navrhla exekuci zastavit, protože měla být vedena exekuce správní či daňová. Exekuční návrh oprávněné nutno hodnotit jako šikanózní, poukázala na to, že oprávněná se nechala zastoupit advokátem a na to, že podání exekučního návrhu nepředcházela daňová výzva dle § 153 odst. 3 daňového řádu. Pokud by oprávněná povinnou o povinnosti zaplatit pokutu uvědomila, pohledávku by povinná uhradila. Oprávněná se zastavením exekuce nesouhlasila.

9. Oprávněná se domáhá vymození uložené pokuty ve výši 500 Kč postupem podle exekučního řádu. Tento postup, shodně se soudem prvního stupně, nepovažuje odvolací soud za věcně správný. Je potřeba zdůraznit, že předmětem exekuce je peněžitá pokuta uložená povinné v rámci správního řízení. Obec, která pokutu uložila a její Obecní úřad je tak podle § 105 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., v platném znění (správní řád) exekučním správním orgánem. Podle ustanovení § 106 odst. 1 správního řádu, tento exekuční správní orgán je také orgánem, který provádí exekuce na peněžitá plnění. Pro exekuci, vybírání a evidenci peněžitých plnění se uplatní postup pro správu daní podle daňového řádu, což vyplývá z ustanovení § 106 odst. 3 správního řádu. S ohledem na zákonné ustanovení daňového řádu, pak není na volné úvaze exekučního správního orgánu, zda provede exekuci sám nebo požádá o exekuci soudního exekutora, jak předpokládá ustanovení § 105 odst. 2 správního řádu. Možnost volby mezi těmito dvěma způsoby je totiž korigována v ustanovení § 175 odst. 2 daňového řádu, podle kterého správce daně zvolí způsob vymáhání nedoplatku tak, aby výše nákladů spojených s vymáháním, které bude povinná povinna uhradit, nebyla ve zjevném nepoměru k výši nedoplatku. Účelem tohoto ustanovení, které pro řízení a vymáhání daní upřesňuje zásadu zdrženlivosti a přiměřenosti zakotvenou obecně v § 5 odst. 3 daňového řádu, je zamezit vymáhání bagatelních nedoplatků prostřednictvím soudních exekutorů a s tím spojenému nárůstu nákladů povinných subjektů. Jedná se o speciální ustanovení vůči § 105 odst. 2 správního řádu, podle kterého správní orgán, který exekuční titul vydal, může o provedení exekuce požádat soud nebo soudního exekutora. V § 105 odst. 2 správního řádu uvedená možnost volby ve způsobu provedení exekuce se uplatní jen při exekuci na nepeněžitá plnění, která nejsou vymáhána podle daňového řádu. Při exekuci na peněžitá plnění je volbu vymáhání podle daňového řádu prostřednictvím soudního exekutora vždy třeba poměřit z hlediska ustanovení § 175 odst. 2 daňového řádu. Těmito právními závěry vyplývajícími z příslušných ustanovení správního a daňového řádu se řídil i soud prvního stupně při svém rozhodování. Tyto závěry vyplývají i z již ustálené judikatury, kdy lze odkázat na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, č.j. 8 As 143/2014-47, ze dne 31. 7. 2015 a jsou v souladu i s právním názorem Ústavního soudu ČR vyjádřeného v usnesení, sp. zn. 111. ÚS 1565/17, ze dne 18. 7. 2017. S těmito závěry se i odvolací soud ztotožňuje. Smyslem citovaných ustanovení je zamezit případům, kdy ve vymáhání bagatelních nedoplatků je povolán soukromý exekutor, u něhož se minimální výše nákladů pohybuje v podstatně vyšších částkách, než je vymáhaná pohledávka. Nelze přistoupit na argumenty, že ustanovení § 175 odst. 2 daňového řádu je nejasné a vágní a že ve správním řádu není explicitně uvedeno, že exekuční správní orgán může volit mezi exekucí dle daňového řádu a exekucí podle exekučního řádu pouze v případě nemajetkové exekuce. Při vymáhání pokuty je vždy třeba s ohledem na ustanovení § 106 odst. 2 správního řádu postupovat podle daňového řádu, kde způsob vymáhání takovéto daňové exekuce je odpovídajícím způsobem upraven. Při vymáhání daňového nedoplatku je vždy třeba brát hledisko uvedené v § 175 odst. 2 daňového řádu, které upřesňuje způsob vymáhání daňového nedoplatku s přihlédnutím k jeho výši. S ohledem na toto

zákonně ustanovení je v případě exekucí na vymožení peněžitého plnění (daňového nedoplatku) třeba posuzovat v každém případě, zda lze exekuci vést prostřednictvím soudního exekutora nebo tuto exekuci vykoná sám správní orgán, který exekuční titul vydal v rámci daňové exekuce. Nelze ani přihlížet k tomu, že exekuce v dané věci byla zahájena 12. 10. 2012 a teprve následně bylo zaujato stanovisko ohledně posuzování přiměřenosti a nepřiměřenosti ve volbě způsobu provádění daňové exekuce. Rozhodující je vždy hledisko akceptované a posuzované v době rozhodování exekučního soudu. Nelze pominout, že s možností vymáhat nedoplatky prostřednictvím exekučního správního orgánu počítá sám zákon a tento způsob se uplatní pouze tam, kde výše vymáhané pohledávky je bagatelní a náklady vymáhání jiným způsobem tuto pohledávku neúměrně převyšují. Tak tomu bude právě při vymáhání pokuty v celkové výši 500 Kč v exekučním řízení vedeném soudním exekutorem. Podle přijaté praxe Krajského soudu v Praze nepřiměřenost vymáhané pohledávky ve vztahu k nákladům exekučního řízení nastává tam, kde vymáhaná pohledávka nepřevyšuje 1/3 nákladů exekuce v základní sazbě, tedy 1/3 z částky 6 655 Kč. Proto tam, kde vymáhaná pohledávka dosahuje nižší částky než 2 200 Kč je obvykle vedení exekuce prostřednictvím soudního exekutora, s odkazem na ustanovení § 175 odst. 2 daňového řádu, nedůvodné. Tyto závěry je nutno vztáhnout i na exekuční řízení zahájená před rozhodnutím Ústavního soudu ČR ze dne 18. 7. 2017. Již v době podání exekučního návrhu bylo možno vymáhat uloženou pokutu za podstatně nižších nákladů, než jsou náklady exekučního řízení vedeného soudním exekutorem. Náklady daňové exekuce totiž činí 2 % z částky, pro kterou je daňová exekuce nařízena, nejméně však 500 Kč. Při vymáhání pohledávky 500 Kč tak činí náklady daňové exekuce právě 500 Kč. Tyto náklady pak podle § 183 odst. 3 daňového řádu, lze požadovat u téhož nedoplatku jen jednou. Již v době vzniku pohledávky proto nic nebránilo exekučnímu správnímu orgánu provádět exekuce za podstatně výhodnějších podmínek pro povinnou, a to daňovou exekucí podle § 177 a násl. daňového řádu. Takovouto exekuci vykonává sám správce daně. Vždy je třeba postupovat v souladu s právním řádem a u bagatelních pohledávek zajistit, aby náklady na jejich vymáhání nebyly ve zjevném nepoměru k výši vymáhané pohledávky. I v tomto případě se jedná o zjevný nepoměr k výši vymáhané pohledávky jak shora uvedeno. Závěrem je možno zdůraznit, že přiměřenost vedení exekuce a její posouzení z hlediska ustanovení § 175 odst. 2 daňového řádu je argumentem, který má těžiště ve veřejném právu a je proto jej potřeba vždy posuzovat a aplikovat bez ohledu na dobu zahájení exekučního řízení a bez ohledu na argumentaci účastníků řízení. Nepřiměřeně zvolený způsob vedení exekuce je pak nutno podřadit pod ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) o.s.ř. a jedná se tak o jeden z důvodů zastavení již nařízené exekuce. Toto ustanovení totiž řeší situace, kdy je exekuce nepřípustná z jiných důvodů, než které jsou uvedeny v jiných ustanoveních upravujících zastavení exekuce. Musí jít o takové okolnosti, pro které další provádění exekuce odporuje zásadám, na nichž je exekuce jakožto procesní institut založena, anebo odporuje účelu, který se exekucí sleduje, totiž zajistit efektivní splnění povinnosti vyplývající z vykonávaného titulu. Musí se však jednat o závažnou kolizi nastalých okolností se zásadami exekučního procesu, neboť přirozeným smyslem exekuce je, aby byla provedena. Jedná se například o případy, kdy dojde k pochybení při pověření exekutora, které vyjde najevo až poté (viz Usnesení Nejvyššího soudu, sp. zn. 20 Cdo 1962/2004).

10. Soud prvního stupně se velmi podrobně a přiléhavě vypořádal s tím, proč na projednávanou věc nedopadají závěry rozhodnutí Ústavního soudu ČR sp. zn. I. US 1422/18. Z hlediska těchto závěrů pak není rozhodné, že doručení usnesení o nařízení exekuce povinné oprávněná nemohla ovlivnit, ale zásadní je jen to, že povinná se bránila včasným a důvodným návrhem. Ostatně k zastavení exekuce mohl soud prvního stupně přistoupit i bez návrhu (§ 269 odst. 1 o.s.ř. a § 55 odst. 5 exekučního řádu).
11. Ze shora uvedených důvodů se odvolací soud s námitkami oprávněné v podaném odvolání neztotožňuje. Posouzení věci soudem prvního stupně, který dospěl k závěru o nepřiměřenosti zvoleného způsobu vymáhání pokuty prostřednictvím soudního exekutora, je tak věcně správné

v souladu s názorem odvolacího soudu. Exekuce vedená prostřednictvím soudního exekutora je v dané věci nepřipustná a s ohledem na ustanovení § 175 odst. 2 daňového řádu je tak dán jiný důvod, pro který rozhodnutí nelze vykonat. Za této situace jsou splněny zákonné důvody pro zastavení exekuce vedené soudním exekutorem Mgr. Janem Pekárkem, Exekutorský úřad Praha 10, pod sp. zn. 061 EX 7170/12 z důvodu uvedeného v § 268 odst. 1 písm. h) o.s.ř., za použití § 52 odst. 1 exekučního řádu.

12. Pokud jde o odvoláním napadený výrok III. usnesení soudu prvního stupně týkající se nákladů exekuce, je potřeba uvést, že bez ohledu na to, kdy exekuce v dané věci byla zahájena, procesně zavinila zastavení exekuce oprávněná, která navrhla provedení exekuce nepřiměřeným způsobem. Oprávněná je proto povinna zaplatit náklady, které vznikly soudnímu exekutorovi. Odvolací soud se neztotožňuje s názorem soudu prvního stupně, že jsou zde dány důvody pro aplikaci § 150 o.s.ř. a nepřiznání nákladů soudnímu exekutorovi. Ustanovení § 175 odst. 2 daňového řádu jasně podmiňuje postup oprávněné při vymáhání exekučního titulu přiměřeností ve vztahu k nákladům vymáhání a lze souhlasit i s tím, že výkon veřejné správy, šetrný k právům Účastníků řízení, by byl jistě lépe zajištěn zasláním výzvy dle § 153 odst. 3 daňového řádu. Bylo tak možné předejít celému exekučnímu procesu. Judikaturou vyšších soudů jsou často měněny dřívější judikatorní závěry soudů nižších stupňů, což však nemůže samo o sobě vést k vyloučení aplikace standardní úpravy nákladových poměrů. Odvolací soud tedy neshledal důvody pro aplikaci ustanovení § 150 o.s.ř. za použití § 52 odst. 1 exekučního řádu, když v dané věci nezjistil takové okolnosti případu nebo poměry účastníků, které by odůvodňovaly náklady exekuce zcela nebo zčásti soudnímu exekutorovi nepřiznat.
13. Při stanovení výše nákladů exekuce je třeba postupovat podle vyhlášky č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora (dále jen „exekuční tarif“), ve znění účinném před novelou č. 441/2016 Sb., neboť podle článku 11. této novely, na řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky se použijí ustanovení exekučního tarifu, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti této novely. Exekuční řízení v dané věci bylo zahájeno exekučním návrhem dne 12. 10. 2012 a na náklady exekuce je tak nutno aplikovat znění exekučního tarifu, účinné do 31. 3. 2017.
14. Výše odměny ve zde nastalé procesní situaci je výslovně řešena ustanovením § 11 odst. 2 exekučního tarifu, od něhož se soud může podle ustálené judikatury odchýlit a snížit ji, avšak jen tehdy, pokud individuálně v konkrétním případě po posouzení úkonů, které byly exekutorem i jeho zaměstnanci v exekuci provedeny a zhodnocení jejich pracnosti, dospěje k závěru, že výše odměny je v hrubém nepoměru k provedené činnosti a že v tomto konkrétním případě bylo (třeba v důsledku příliš krátkého trvání exekuce) provedeno výrazně méně úkonů, než je v exekuci obvyklé. Odvolací soud proto z exekučního spisu posoudil rozsah činnosti soudního exekutora, který v této věci opakovaně prováděl lustrace majetku povinné, vyhotovil a administrativně zpracoval téměř stovku listů spisu, vydal exekuční příkaz a usnesení o převodu srážek ze mzdy na jiného zaměstnavatele a exekuci vede 6 a půl roku. Při stanovení odměny soudního exekutora neshledal odvolací soud důvod odchýlit se od ustanovení § 11 odst. 2 exekučního tarifu, před novelou č. 441/2016 Sb. a odměnu soudního exekutora stanovil částkou 3 000 Kč. Náhrada hotových výdajů pak byla stanovena podle § 13 odst. 1 exekučního tarifu částkou 3 500 Kč a soudní exekutor má nárok podle § 87 odst. 1 exekučního řádu i na odpovídající 21% DPH z těchto částek, což představuje DPH ve výši 1 365 Kč. Celkem tak náklady exekuce v dané věci dosahují částky 7 865 Kč a tato částka byla na nákladech exekuce soudnímu exekutorovi výrokem III. usnesení soudu prvního stupně přiznána.
15. Pokud pak jde o náklady řízení účastníků, soud prvního stupně procesně úspěšné povinné náklady řízení nepřiznal a odvolání povinnou nebylo podáno.

16. Na základě shora uvedených závěrů odvolací soud rozhodl o potvrzení usnesení soudu prvního stupně podle § 219 o.s.ř. ve výrocích I. a II. a podle § 220 odst. 1 písm. b) o.s.ř. změnil výrok III. o náhradě nákladů exekuce.
17. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1, 2 a § 142 odst. 1 o.s.ř., a odvolací soud tak procesně úspěšné povinné přiznal za použití § 7, § 11 odst. 2 písm. e) a § 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu z tarifní hodnoty 500 Kč na těchto nákladech částku 450 Kč za jeden úkon právní pomoci zahrnující odměnu 150 Kč, paušální náhradu nákladů 300 Kč.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Praha 7. června 2019

JUDr. Martina Kasíková v. r.
předsedkyně senátu